

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hova
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hova
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kérlatok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben hazhoz nordva vagy
többre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díj:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Egy pár szó vármegyénk városai monographiájára ügyéhez!

— A honalapítás eszédes fordulójának méltó megünneplésére, általán maga az egész nemzet, — részben pedig minden feünkölten gondolkodó vármegye és valamire való város előkészületeket tesz mind szellemi, mind anyagi tekintetben.

A leg több összegyűjteti multja emlékeit, megírattja monographiáját. — Egész valomat honfűi öröm vilánya járta át, midőn értesültem, hogy Vármegyénk történetének megírása tényé vált.

Vizakna levéltárát másfél év alatt a t. tanács megbízásából rendeztem; 18 év alatt a város monographiájához szükséges adatokat összegyűjtöttem; oly mértékben bírok e tekintetben anyaggal, hogy 1896-ig Vizakna városának monographiája nyomda alól kijöhetne.

De mintegy három vaskos kötet kinyomtatására egy pár ezer forint pénzbeli költség szükséges.

Honnán fedeztetik ezen összeg, — miután a leányiskola fenntartása által szerény fizetésem is szűkösre van szorítva?

A „Közérdek“ 1892. nov. 20-ki számában „A monographia ügyéhez“ című igen lelkes alapos és az ügyhöz teljesen szóló cikk jelent meg, — a mi engemet már-már csüggedő állapotomból új lelkesítésre gyújtott Vizakna monographiája tovább írása folytatásában.

Ezen feünkölten szellemű cikk a vármegye részéről felszólalás, biztatás volt a vármegye egyes városaihoz, hogy hajlandó történetében bővebb tért is adni egyes városok monographiájának, ha azok valaki által megírtnak, s az illető városok is a kinyomtatás-hoz pénzbeli segítséggel járulnak.

Három hónap zajlott le; — s tudtommal vármegyénk egy városa sem szólott az említett cikkben felhozottakhoz; — egy sem fogadta még el a nemes lelkű ajánlatot! . . .

Vizaknán is a város monographiája tekintetében semmi mozgalom nem észlelhető. — A kinyomtatási költség alapja összeszerzésére is bizottság nem alakult meg.

Telik az idő!

Egy nagy történelmi mű kiadásához idő kell! . . .

Legyen azért szabad a nyilvánosság előtt Vizakna monographiája kiadása tekintetében az első lépést avval megtenni, hogy:

- a) 50 forintot feljárnok a kinyomtatási alap megkezdéséhez.
- b) Igérem, hogy ingyen, minden honorálás nélkül összeírom városunk történetét; — csak alakujjon meg egy bizottság, mely a szükségeselt nyomtatási költséget összegyűjtse és szellemileg is támogasson.

A bizottságot alkothatnák: Kremuitzky Amánd a sóbányahivatal, — Gajzágó Tivadar a kir. járásbíró, — Szócs József a városi tanács, — Timár Károly és Szócs Sándor birtokosok, — Borbáth Pál és Iscia Popp a lelkészek részéről.

Én a monographia vázlatát előlegesen is bemutatnám, hogy a felett tárgyalván, a mi még felölelve nincs, felöleltessek, — a mi kihagyandó volna, kihagyassék! . . .

Tenni kell — mert ez ügyben valóban a várakozásra idő nincs!!!

Szentkatolnai Bakk Endre.

E cikket azon reményben adjuk közre, hogy a nemes példa nemcsak történelmünk lapjain oly szép helyet foglaló Vizakna város hazafias közönségét, hanem Nagyenyed és Abrudbánya városok buzgó fiait is felkölthi munkásságra és aldozatra. Szerkesztőség.

Nagyenyed város közgyűlése.

Valamint a természetben a zord telet az ős tavasz váltja fel, s a nap sütő sugarainak hatása alatt a hó kristályok termékenyítő vizezöppekké válnak, a folyók jégtábiái szétförednek, hogy a sürgőződő hajók járásának engedjenek helyet s a hideg légáram enyhe szellővé váltózik, mely a zuzmarával borított fákat rügyfakasztásra és virágzásra készíti: ugy Nagyenyed város közönség-

nek képviselőiből is 3 évi zsidadt érzet után, február hó 21 és 22-én kitört az aldozatkészség a tett vágy, a lelkesedés ismét teremteni és fejleszteni a város közjává.

A járványkórház építéséről levő szó, midőn az tárgyalatnak vajjon egy régi épület felhasználásával, a város némely szükségsei megszorításával, a megye és államségélyének igénybe vételével történnék-e a szükséges intézmény létesítése; egyhangu határozatba ment, hogy adóztassuk meg magunkat az építés és fentartásra szükséges összegig, s ez adóból törlesszük a tavasznyiltával haladéktalanul létesítendő építmény költségeit, egyszersmind kimondatott, hogy tervezett holottas házzal is ki fog egészíteni a fertőző betegségek elleni óvintézkedés céljából.

A járásbírósg megfelelő elhelyezéséről levő szó, a hivatal díszének s a közönség kényelmének megfelelőleg elhatározatott a piacon megfelelő helyiséget feljárnani.

E felajánlás megtörtént 1886-ban is, midőn a miniszterium tulzott takarékosági elvek miatt a mostani leányiskola helyiségeért sokalta az 1000 frt évi bért. Holott azon épület 25,000 forintnál nagyobb értékű. Ezen tárgyalás alkalmából Szilágyi Farkas képviselő lelkes beszédben tolmácsolta a képviselő testület aldozatkészségét a közügyek érdekében.

A kikeletli lelkesülés valódi hazafias ihllete nyilatkozott Deb Ödön képviselő indítványában, mely a nemzeti és hazafias ünnepek rendezésére állandó képviselő bizottság kiküldését javasolta és egyhangulag elfogadott.

Oly aldozat készség, tetterő és lelkesülés mellett, milyen Nagyenyed város képviselő testületében megnyilatkozott, a legszebb reménnyel nézhatunk a közel és távol jövőbe.

A nagyenyedi kiségitő takarékpénztár részvénytársaság évi rendes közgyűlése.

(Folytatás)

A tagok számbavétele után, kik az összes részvényeknek közel 1/3-át képviselték, Kovács Gyula igazgatósági tag előterjeszti az igazgatóság jelentését mult üzleti évről, melyet egész terjedelmében közlünk,

Tisztelt közgyűlés!

Midőn intézetünk mult évi sennállásának 22-ik évi üzletéről és működéséről tesszük meg kötelességszerűleg évi jelentésünket, először is két olyan fontos ténykedésünkről adunk számot, melyek mindenike hivatva van intézetünk soliditását, tekinetét és forgalmát emelni.

Egyik az, hogy hszánk legelső pénzintézetével üzleti összekötetésbe léptünk, a mennyiben a kolozsvári osztrák magyar bankfiók mellé helyének kezelését elvállaltuk s ez irányu működésünket mult évi nov. 15-én meg is kezdtünk.

Ezen üzleti összekötetés létesítése céljából a bank intézetnél tízezer frt értékű regale kölvenyt tettünk le kaució képpen, miként azt a bank szabályai kívánják. Ennek folytán a bécsi osztrák-magyar bank üzletvezetősége okt. 1-ről 1893. sz. alatt kelt elhatározásával városunkat bankpiae minőségével ruházta fel. Ezen határozat értelmében a n.-enyedi bankpiae és a kolozsvári osztrák-m. bankfiókintézet közti üzleti közlekedés megnyitása után bankszerű váltók valamennyi bankpiaeon intézetünknel benyújthatók és ennek folytán valamennyi többi bankintézet is felhatalmaztatott Nagy-Enyeden fizetendő váltókat, továbbá utalványok, checkeket és hitelleveleket, melyek N.-Enyeden fizetendők, bizományi beszedés végett átvenni.

Ez irányban működésünk köre kiterjed:

- a) a váltó leszámítolás közvetítésére,
 - b) a kolozsvári bankfiókintézet által hozzánk átküldött és N.-Enyeden fizetendő leszámított váltók beszedésére.
- Ezen üzletek közvetítése a bankkal szemben a bank részére mindenkor díjmentesen eszközözendő, azonban a benyújtók fizetik intézetünknek a váltó összeg kamat 1/2% át és a postaköltséget.
- És kiterjed:
- c) a bankfiókintézet által bizományi beszedés végett hozzánk átküldött váltók, utalványok és hitellevek beszedésére a bank számlájára, mely üzletért darabonként 30 kr eljárási költségdíj van megállapítva intézetünk javára, mely nyitott giró számlán számolatik el.

Ezen üzletkör ugyan legalább egyelőre nagy anyagi előnyöket nem biztosít intézetünk részére, de minden esetre nagy erkölcsi erőt ad intézetünknek s a városi kereskedelemnek nagy szolgálatot tesz.

Reméljük, hogy üzletkörünk ezen kibővítése a tisztelt közgyűlés tetszésével fog találkozni.

Másik igen fontos ténykedésünk az, hogy az intézet 1892. dec. 11-én tartott rendkívüli közgyűlésében az igazgatóság és felügyelő bizottság együttes indítványára elhatározatott; hogy intézetünk a szövetségi jellegből részvénytársasággá alakult át.

Intézetünk jellege és üzletköre a folytonos és állandó gyarapodás által különbözteti meg a részvénytársaságok szerfajába emelkedett s ezen elhatározásunk által alapszabályaink átdolgozásával feladtuk rá a megfelelő köntöst.

Módosított alapszabályunk szerint a „n. enyedi kiségitő takarékpénztár részvénytársaság 1000 drb 100 frtos teljesen befizetett 100 000 frt részvénnyel rendelkezik és ezen 1000 drb részvényben minden egyes régibb tőrszabét tulajdonos két darab új részvénnyel szerepel, melyeknek ellenértékében felhasználuk az eddig gyűjtött összes tartalek alapjainkat, annyira, hogy mai mérlegüben intézetünk tartalék-tökeje kamatosítól együtt csak 144 frt 13 kraj szerepel, ugy, miként azt a rendkívüli közgyűlés is bejelentettük volt.

Módosított alapszabályzatunk jelenleg a törvényes megerősítés végett bevaának az illető bírósághoz terjeszve.

Az igazgatóság április 1-ével életbe léptette azon határozatát, mely már a mult évi közgyűlésen is jelezve volt, hogy a megszaporodott betet állományra való tekintettel és mivel országosan a tőkepénzek jövedelke a mezőgazdaság, munka, ipar és kereskedelem nagy előnyereszáló irányzatot mutat: a betetek utáni kamalabat 5 1/2%-ról le szállította 5%-ra. e mellett az intézet hordozza a betevők helyett a 10% os tőke kamatadót.

Ezzel szemben a kölcsönöknél is eltöröltetett a 0-4 %-os provisio, ez az oka, hogy merlegünkben kötvénydíj címen ez évben csak 320 frt 02 kraj szerepel, a 3 első hónapról.

Ezen intézkedéseink dacára is betétállományunk még mindig nagyobb, mint vidékünknek kölcsön szükséglete, és hogy az időközi kamatok hiánya intézetünknel nagyobb veszteséget ne okozzon, habár a miénknel kisebb kamatozás mellett is — több jöhiteli pénzintézetnél helyeztünk el ideiglenes betéteket, mely tételek a mérlegben külön fel vannak sorolva.

Átterve intézetünk üzletforgalmi kimutatására, a mult 1892-ik évi forgalom 2 014 407 frt 51 kraj bevétel és 1 989 354 frt 30 kraj kiadásal együtt 4 003 761 frt 81 kraj összforgalmat tett és 25053 frt 21 kraj pénztármaradékot mutat. A megelőző év összforgalma 3 648 913 frt 39 kraj volt s így a forgalomban 354 848 frt 42 kraj emelkedés mutatkozik.

Ezen emelkedés intézetünk fenntartása óta kisebb-nagyobb mértékben, de még minden esztendőben megvolt.

Intézetünk jótállási alapja: a részvény és tartalék-tőke összesen 100 144 frt 13 kraj az elhelyezett összes 572 694 frt 47 kraj idegen tőkének 572 részét teszi, a mi 17 1/2%-nak felel meg. A megelőző év ezen arányszáma közel 8 volt, vagyis 125%.

A dec. 31-iki zárlat alkalmával a váltó és kötvény tere 588 710 frt volt, melyből 352 530 frt, tehát közel 1/2-é jelzálogilag van biztosítva, a megelőző év e tétele 531 220 frtot tett ki, itt az előnyös költömbőség több mint 57 ezer frt. pedig a mult évi mérleg összes 686 650 frt 92 kraj vagyonából levonva a megelőző évi mérleg 658 271 frt 43 kraj vagyonát, csak 28 379 frt 49 kraj vagyon többlet marad, miből következik, hogy év folytán közel 30 ezer frt helyeztetett el kölcsönökben a mult év készpénz készletéből.

(Vége köv.)

Szabályrendelet

Alsófehérvármegye területén a phylloxera rovar elleni védekezés tárgyában.

1. §. Alsófehérvármegye közönsége a phylloxera elleni rendszeres védekezést törvényhatósági felügyelet és vezetés alá helyezi.

2. §. A phylloxera elleni védekezés az 1883. évi XVII. t.-czikkben körülírt zárlat szigoru alkalmazása mellett irtás, esetleg gyérités, amerikai anyaszőlő telepek létesítése és ellenálló szőlőműveletek meghonosítása által eszközöztetik.

3. §. A védekezés költségei fedezésére — vármegyei phylloxera védekezési alap létesítetik, melybe

aknai királybírók és királybíróknak tartott igen szép közönség előtt felolvasást.

— **Nejét követte a sírba.** Olean Abraham, alvinczi lakos ez előtt két évvel lépett házassági szövetségre ugyancsak alvinczi Puklián Mariával, a község legszebb román leányával. A legboldogabb családi életet éltek. Anyagi gondok sem zavarták, mert jó módúak voltak. A boldogság nagyon rövid ideig tartott, a nő f. hó 20-án delőtt meghalt. E hó 22-én delután, midőn a holt testet kihozták, a felkézelt az ajtó: téve be, másik kézzel elővette az elrejtett pistolyt és balhántékon lötte magát. A segély későn érkezett, mert azonnal meghalt. Az általános rémület megzavarta a temetést is, mely csak a férj hullájának elhelyezése után folytatathatott s végeztetett be. Olean öröme volt a sorhadnál, s igen jóra való, munkás ember.

— **Helyreigazítás.** Hivatalos oldalról értesülünk hogy téves azon pár hét előtt közölt híreink, mintha a mérnöki hivatal a Tövis utca szabályzasi tervével foglalkoznék. Az állam az általa fizetett közvetkező év díját 63 frtról 27 frtra szállította a városi államuton, de a közlekedés javítására a város területén nem teszi jezett várva köteleességet.

— **Nyilvános köszönet és elszámolás.** A szegény tanulókat segélyező kör füllesztélyeket rendező bizottsága kedves köteleességének ismeri, mindazoknak, kik az estélyek erkölcsi és anyagi sikerét, részint közreműködésük, részint felülfizetések által előmozdították, mely köszönetét mondani.

— **Felülfizettek 1892. nov. 26-iki füllesztélyen:** N. N. 10 kr, Farkas Mari urbólgy 70 kr, Török Bertalan 20 kr, N. N. 10 kr, Rartha Zsigmond 20 kr, Deli Ödön 1 frt, Nágori Vilmos 70 kr, Szilágyi Farkas 1 frt, x. y. 10 kr, Gaspar Janos 1 frt, Tomka Janos 10 kr, Say tábornok 3 frt, Benész József 70 kr, Papp Sándor 70 kr, Vagner Janos 70 kr, Bucsai Ferenc és Ealdi Károly 1-1 frtot A felülfizetés összege 12 frt 10 kr. (Folyt. köv.)

— **A világ legnagyobb pénzintézete.** A nagy Oceánon túl fekvő ugynevezett új világ rész, hatalmas ipari és kereskedelmi alkotások tekintetében reg tulszárnyalta a vén Európát. A biztosítási ügyterén is, mely különben nem csak a közgazdaságnak, de a civilizációnak is immár — egyik fontos tényezője, az amerikai kolosszális intézetek mellett az európaiak, legalább töké és forgalom dolgában szinte eltörpülnek. A millió szám, mely nálunk már egymagában is is csodálatos tisztelet gerjeszt, odaát valóságos tömegekben van csoportosítva egyes vállalatoknál és intézeteknél. Magyar fölnek egészen csodálatosan hangoztatik az a hivatalosan konstatait tény, hogy például a MUTUAL életbiztosító-társaságnak, mely különben valamennyi hasonló-mű intézet között a legóriásibb, penzalapja körülbelül 826 $\frac{1}{2}$ millió franc. A kuriózum kedveért megemlítjük, hogy magyar állam ez évi költségvetésében az összkidadások körülbelül ugyan ekkora összeggel vannak praeliminálva. Belemerészkedve az impozáns számok birodalmába, melyek a MUTUAL szervezetének, ugy szólnak várát alkotják, azt találjuk, még pedig szüntén hivatalosan megerősített adatok nyomán, hogy — ez épen félszázad óta fennálló társaságnál — egyedül a múlt 1891. esztendőben 893 millió francra rugó új biztosításokat kötöttek s ezzel együtt a MUTUAL összes biztosítási államánya 1892. évi január hó 1-én: 3,604,940 francot tettezett ki. Csinos összeget képvisel a MUTUAL múlt évi bevétele is, mely kerek számban 195 millió franc volt. E mellett újra megjegyzendő, hogy e káprázatos adatok teljesen pontosak — és hitelesek, mert tudvalevő dolog, hogy New York államban a biztosító-társaságok szigorú állami felügyelet alatt állnak, melynek gyakorlásával törvény által egybehívott állami biztosítási hatóság van megbízva, mely bizottság egyszerűen mind a tartalékok biztos betektetése fölött is örökös kötelesek. E bizottság pedig az említett adatokat, mint valókat hitelesítette. Egy kis összehasonlító statisztika kedveért nem érdeketlen annak felemlítése, hogy míg az 1890. év végével a Magyarországon és Ausztriában létező 18 életbiztosító társaság együttes biztosítási államánya 750 $\frac{1}{2}$ millió forintot tett ki, addig a MUTUAL-é egyedül: 1595 $\frac{1}{2}$ millió forint, a magyar és osztrák társaságok együttes biztosítási alapja 188 $\frac{1}{2}$ millió, a MUTUAL-é egyedül 367 $\frac{1}{2}$ millió forint, tehát még egyszer annyit volt. Sőt a MUTUAL penzalapja az 1890-iki év végén 153 millió forinttal nagyobb volt, mint az angol banknak, a világ leggazdagabb bankintézetének összes vagyona. Hogy a MUTUAL üzlete mikép öltethet ily óriási arányokat, ennek magyarázata egyrészt abban van, hogy ötven éves fennállása óta mindig a legtisztességesebb — és a legbiztosabb intézetnek bizonyult, úgyhogy például a new yorki osztrák-magyar főkonsul, Havemayer A. Tivadar ur, midőn saját magát és családja négy tagját a MUTUAL-nál biztosította, egyszeri díj fejében nem kevesebb, mint 3 millió francot fizetett a MUTUAL pénz-tárába, a legnagyobb életbiztosítás, melyet valaha kötöttek. Három milliót pedig az ember bizonyára csak teljesen biztos helyen fektet be. Második titka a MUTUAL kolosszális sikereinek az intézet kölcsönösségében rejlik.

A MUTUAL ugyanis nem részvénytársaság, hanem tisztán kölcsönösségen alapuló vállalat, melynek az arányoknál fogva óriási nyeresége, nem részvényesek zsebébe vándorol, hanem egyes-egyedül maguk a biztosítottak között osztatik szét. Érdekesnek tartottuk ezen, nálunk egészen szokatlan adatokat a közönségnek tudomására hozni a melyek a jelen pillanatban, a midőn a MUTUAL vezérigazgatósága Erdélyben is szervezkedik, különös jelentőséggel bírnak.

Csarnok.

Ellentétek a zenében.

Irta: Tornyai Károly.

Folytatás.

Mig Gluck reform eszméinek megvalósításával a zene művészetnek általánosságban akart szolgálni, Wagner egy abszolút német művészet érdekében fáradozott. Érvényre emelni törekedett költészetét, mert tőle eredt, zenéjét, mert ő szerezte. Széartott talán mind a művészek, mind pedig művészetének is legtöbbet, mivel a drámai tökéletességet, a zenei drámának főkéllékét abban találta a meser: hogy a költő vágy, mondjuk a költészet szava teremte meg, szülje meg a zenét, melyet aztán Wagner maga elnevez „végtelen melódiának.” Innen van az, hogy különben monumentális műveiben érzéktompító hosszúságra nyúló egyhangú melódiákat élvezhet az ember, melyeket a legtarkább változatokban, hól enyelve, hól játszian, hól festve, színezve s elragadóan szaranyalnak körül az Orchestrum vezérmotívumát kifejező hangszereportozatok. — Wagner szerint mint a melódiá karakteristika. Hogy aztán Wagner, dacára a helyi-lyel-közeli emberi lehetőség szerint kifejtett legnagyobb művészetének, nem éri el a kívánt és várt hatást. Ugy szólnak természetes. Csak egy példát említek, utalok Tristanra, melyet Pohl jó mester műnek mond a benne nyilatkozó egység összhangzat és stílus tisztaság, a szenvedélyek hatalma és zenei karakteristikájának nagysága miatt. Említett más második felvonása második jelenetében ugyancsak végtelen melódiákat énekel Tristan is, Iselde is, csak ritkán együtt de körülbeve, a zene hol magyarázó, hol jövő, vagy menekülő, hól, tolakodó, vagy szorongató vezérmotívumai által, mely zenekar erőködeséből, hangtelyének tulságos fitogtatásából felreismerhetetlenül kéri az, hogy a szerző mar nem el gszik meg a tetszél-gessel, hanem igazni is akar. Azt mondják, hogy alig van a zene csodabirodalmában hasonló „Tristan és Iselde” második felvonásának második jelenetéhez. Nem vitatjuk; de hogy ezen zene a közönséges halandót elkabítja, hogy ne mondjam agyonnyomja, s hogy sokkal hatalmasabb, sokkal őriásabb, mint sem hogy még szép is lehetne: az is igaz! Különböben a mértékteleenség minden irányban, véleményem szerint főhíjaja Wagner műveinek. A mit Gluck követelt az énekestől, azt Wagner művészetében követeli a zenétől, illetőleg a zenekartól. A zenét mint a melódiának vagy ariának abszolút késérőjét csak ott alkalmazza, hól az elkerülhetlen szükségesség. Hogy ez által a zenész mintegy akaratlanul is némelykor mathematicussá, más szóval szárazzá lesz, oly kevéssé csodálatos, mint azt, hogy Wagner e mellett még zene filozofussá is lett. Mert igaz marad az, hogy a változó melódiák éltető ereje s kellemes varázsa soha sem pótolható a szüntelenül változó hangszínezés csak látszatos ingerkedése, vagy a vezérmotívumok művészi kivitele által. S jól mondja „Das Kunstwerk der Zukunft” jeles munkának tudós szerzője, Schmid Todor: „Örökké mint győztes áll a művészet a műalkotás, a találékonyság a száraz kiszámítás és a zene a zene fölött. Mozart pedig, csak ne szorítsák le a színpadról értelmetlenül s erőszakosan, mindég legveszélyesebb ellensége fog maradni Wagnernek, mert ő representálja a megtestesült zenét Wagner Richard „műzene-mester ellenében.” — Mindezt, ha tekintetbe vesszük még avval, mit már fentebb említett, Wagner műveinek végtelen hosszúságát az egészben úgy, mint a részletekben, aztán azt a körülményt, hogy vezérmotívumának zenei nyelvezete sokat előt talány, s ennek következtében unalmot kelte, — épen nem feltűnő, ha Wolzogen Alfred (Über Theater und Musik Breslau 1866.) Carpani Cajetan olasz zeneszerzőnek, a német zeneszerzőnek általában tett szemrehányását: hogy kiizadott s hosszadalmas ülés és szorongatás után napfényre zaklatott partitúrákban a természetnek tökéletesen hátat fordítanak és feláldozzák a drámai kifejezésben szokásos tulsáaiknak a dallamot, — Wagnerre is alkalmazható.

Ki Wagner megakarja érteni, annak nem elég csak hallani zenéjét, vagy végig nézni s hallgatni egyes műveit, annak bele kell hatnia Wagner belső életébe, figyelemmel kísérnie tendenciáit, motívumait, egyéniségét, mint ez a költő költészetében, a zeneszerző pedig saját ságos zenéjében nyilatkozik. Ki Wagner műveit csak külső formájuk, zenészetük kolosszális mérségsége, technikus szerkezetük sokszor bámulusos virtuozitást igénylő bonyolódottsága és előadásuknál szükségképpen kifejtett tün-

dóris fények után itéli meg, legyen bár zeneértő és a zene technikában gyakorlott egyén, a nagy mestert oly kevéssé fogja megérteni, megismerni, vagy helyesen megí-élhetni, mint az, ki műveinek értékére, ezeknek összehasonlítása, szembeállításával által más nagy mesterek jeles zeneműveivel, mondjuk dalműveivel, akar következtetni. „Mert mesterünk a művészet nagy birodalmában — mind zene műveiben, mind pedig az ezeknek propagandát csináló eddigelő hallatlan modjában (a könyvek egész sorával) és modorával egyes-egyedül álló fenomenális alak, ki jóllehet mint Reformator mutatta be magát a világnak. — még sem volt az.” (Vége köv.)

Piaci árak

Nagyenyeden, 1893. év. február hó 26-án.

Egy hektoliter tisztabuza	—	4	frt	75	kr.
„ „ elegy „	—	4	„	25	„
„ „ rozsa „	—	3	„	25	„
„ „ kukoricza „	—	2	„	75	„
„ „ zab „	—	2	„	20	„
Marha hus kilója	—	—	—	48	„
Borju „ „	—	—	—	48	„
Sertés „ „	—	—	—	44	„
Egy köbméter fa	—	—	2	„	40

Felelős szerkesztőség:

Dr. HAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

Kiadóulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK

Henneberg G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül szállit: fekete, fehér és színes selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen; sima, csikós, kockázott és mintázott, damaszott stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árvalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajcra címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kr bélyeg ragasztandó. (1)

Helybeli és vidéki sörfogyasztó közönségnek tudomására kívánom hozni, hogy az

I-ső osztályu n.-szabani korona sör

7 decis üvegekben

a mai naptól kezdve házamtól elvitetve

16 kr. árusítom el.

Tisztelettel: 2-2

Czeiler Eduárd. Tövis-utca 9. szám.

A magyar-forrói határon
70 hold tagositott fekvő birtok
örök áron eladó.
Értekezhetni özv. Kovács Elekénéél,
Várszeg-utca 19. sz.

4112/1892.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrubbányai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság által közzétetik, hogy Boncasin Avram I. Niculae végrehajtatónak Boncasin Maria ferj. Siera végrehajtatást szenvedő elleni 25 frt 65 kr töké s felmerülő s jár. behajtatást végző Topánfalva kir. bíróság területéhez tartozó Szohodol községi 509. szíjtkben foglalt következő ingatlanok az 1881. évi 60 t.-e. 156 § a és d. pontja értelmében egészben: 1 s 7149. hrsz. legelő bé. és ká. 3 frt bp. 30 kr. 3. s. 7179. hrsz. kaszáló, 7180. hrsz. ház s udvar, 7181. hrsz. kaszáló bé. és ká. 194 frt bp. 19 frt 40 kr. 5. s. 7407. hrsz. szántó, 7053 hrsz. legelő 7425. hr-z. szántó, 7426. hrsz. szántó, 7428. hrsz. kaszáló, 7420. hrsz. szántó, 7430. hrsz. legelő, 7431. hrsz. kaszáló, 7432. hrsz. ház, 7433. hrsz. csűr, 7445. hrsz. szántó, 7447. hrsz. szántó ká. és bé. 95 frt bp. 9 frt 50 kr. 6. s. 7417. hrsz. szántó, 7420. hrsz. kaszáló bé. és ká. 22 frt bp. 2 frt. 20 kr. 7. s. 7453. hrsz. legelő bé. és ká. 9 frt bp 90 kr és tartozékai Szohodol községben a község házalán megteremtendő nyilvános bírói arverésen 1893. év április hó 27-én d. e. 10 órakor becsíron alól is a becsíron 10%-ának bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adni.

Vevő a vételárnak az arverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap és ugyanazon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt, a gyulafehérvári kir. adó, mint bírói letéti hivatalnál a 39425/881. sz. igazságügy miniszteri letéti szabályrendelet értelmében befizetni.

E hirdetményvel kibocsátott arverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóság és Szohodol község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. jarásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Abrubbányán 1892. évi december hó 1-én.

KILYÉN KÁROLY,
kir. albiró.

Gazdaközönségünk

2-9. számára új reform.
Ezenel tudatjuk a tisztelt vevőközönséget, hogy a biztosítékok maximuma nyújtása céljából **vetőmagvaik** minden székjárt a budapesti m. kir. magvizsgáló állomás kiküldöttje által megvizsgáltatván, hivatalos ólomzár alatt minden zsákok **külön tisztasági, esiraképességi, a hereknél arankamentességi** — bizonyítványt ajánlunk.

Vörösherét	10, 25, 50, 100 kilós zsákokban, kilonként nagyszeműt	76 kr.	5 kilós postaszák ára	4 frt.
Komocsint	40 kilós zsákokban kilonként	30 kr.		
Baltacimot	50 „ „ „ „	18 „		
Fehér csillagfűrt	100 „ „ „ „	8 „		
Lóbabot	100 „ „ „ „	8 „		
Tavaszbuzát	80 „ „ „ „	8 „		
Beseler f. zabot	50 és 60 k. „ „ „ „	8 „		

Zsákok belemérve nem számítatnak. — Küldés utánvétel. Aruk Alvinzen.

Ezenkívül ajánlunk Richter-féle **Imperator burgonyát** nagy gumos bötterműt, 100 kiló 5 frt. **Drassói karika sajtot** és **Nonplusulra esemesajtot** netto 4 kilós postacsomagban 3 frt.

Gr. Teleky Arvéd uradalma intézője
Alsófehérvármegye u. p. Szerdahely.

Dreher Antal serfőzdéje Kőbányán.

Tisztelett tudatom a n. é. közönséggel, hogy **1893. év január hó 1-től** kezdőleg **ERDELY RÉSZÉRE**

Kolozsvárott, a nagy-utca 37. sz. alatti saját házámban **hordó- és palack sör-raktárt** nyitottam, melynek kizárólagos vezetésével **„Bognár és Szántó“** céget bízom meg

ez előnyösen ismert gyártmányomat **eredeti gyári árak** mellett fogja a n. é. közönség részére kiszolgáltatni.

Kivaló tisztelettel **Dreher Antal.**

1-5 **Sürgőnycím: DRÉHER Kolozsvár.**

Árverési hirdetmény.

A Bethlen-főiskola eljárásága a főiskolának Udvarhely megyében **Oláh-Hidegkut** község határára fekvő **251 hold 1185 ööl** területű erdő birtokát beadott ajánlat folytán **folvó év március hó 26-án vasárnap délelőtt 11 órakor** Nagy-Enyeden a főiskola jog és jószágigazgatóság irodájában tartandó önkéntes árverésen eladásra bocsátja. — **Kikiáltás. ár 10.000 frt.**

Vásárolni szándékozók az árverési feltételeket a nevezett helyiségben megelőzőleg is megtekinthetik

Nagy-Enyeden, 1893. február 23-án.

A főiskola jog- és jószágigazgatósága.

Máriaczei Gyomorcseppek

nagyszertől hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismertes készítmény.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgöngyöség, biztos lehellet, fejfájás, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorfájdalom, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomoröregcs, sültetés.

Hathatos gyógy szernek bizonyult fejtésénél, a menyenyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelésnél ételekkel, és italokkal, gázokkal, májakkal és hamorróttal.

Enllett hajlandó a **Máriaczei gyomorcseppek** évek óta kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg á a 70 kr.

Nagyországi törökár:
Török József gyógyszerértára
Budapest, Király utca 12 sz.
A vedjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódságot bizonyítom“.

A Máriaczei gyomorcseppek valódi kaphatók

Nagyenyeden
Kovács József gyógyszerész urnál.
Balázsfalván
Schieszl Károly gyógyszerész urnál.

(11-43.)

Pályázati hirdetmény.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-kollegium eljárásága a főiskolának halálózás folytán üressedésbejött **jogügy és jószágigazgatósági állomásra** pályázatot hirdet.

- Javadalom:
1. Évi fizetés, évnegyedes előleges részletekben 800 frt.
 2. Utazási általy, évnegyedes előleges részletekben 400 frt.
 3. 96 ürköbméter (24 méteröl) I. oszt. tűzifa, évnegyedes előleges részletekben befuvározva.
 4. Szálláspénz 300 frt, esetleg természetben szállás.

Pályázati határnap március hó 31. s az ideig a főiskola mélt. előjáróságához címzett s okmányokkal felszerelt folyamodványok beadandók. 2-3

210. szám.
II. 1892.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Alsófehérvármegye közigazgatási bizottságának folyó évi február hó 15-én tartott ülésében 172. szám alatt hozott határozata alapján a vármegye területén átvonuló s alább felsorolt törvényhatósági közutakon az 1893. és 1894-ik években eszközlendő fedanyag szállítás biztosítása céljából **folvó évi március 6-ik napján délelőtt 10 órakor** az alsófehérvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt-ajánlati versenyárgyalás hirdetettik.

Az évenkénti fedanyag szükséglet a következő:

1. A nagyenyed-torockói törvényhatósági közuton 150 két köbméter tartalmu rostált patak kavics és 120 két köbméter tartalmu törött mészkő halom szállítása és beagyazása 1029 frt — kr.
2. A nagyenyed-ispánlaki törvényhatósági közuton 352 két köbméter tartalmu rostált maros, vagy bánya kavics-halom kiszállítása és beagyazása — — — — 2198 frt 40 kr.
3. A nagyenyed-megykeréki törv. hat. közuton 180 két köbméter tartalmu rostált kavics-halom kiszállítása és beagyazása 360 frt — kr.
4. A nagyenyed-remete-abrubbányai törvényhatósági közuton 60 két köbméter tartalmu rostált patakkavics, 120 két köbméter tartalmu részben rostált patakkavics, részben aprózott kőhalom és 220 két köbméter tartalmu törött mészkő halom kiszállítása és beagyazása — 2012 frt — kr.
5. A tövis-mihálczfalva-vizaknai törvényhat. közutnak Tövisről — a székási hidon túl 6 kmig terjedő szakaszára 308 két köbméter tartalmu rostált patak vagy maroskavics halom és 270 két köbméter tartalmu porondhalom kiszállítása és beagyazása — — — — 2257 frt — kr.
6. A tövis-mihálczfalva-vizaknai törvényhatósági közuton a székási hidon 6 kméterrel felülről kezdődőleg a vármegye határáig terjedő szakaszára 1050 két köbméter tartalmu porondhalom és 80 két köbméter tartalmu rostált patak kavics kiszállítása és beagyazása 2920 frt — kr.
7. A balázsfalva-veregegyházi törvényhat. közuton 350 két köbméter tartalmu porondhalom kiszállítása és beagyazása — — 770 frt — kr.
8. A maros-szentimre-balázsfalva-monorai törvényhat. közuton 720 két köbméter tartalmu rostált maros vagy patakkavics halom, melyből 450 halom vasuton a balázsfalvi és karácsonfalvi állomásokhoz és onnan tengelyen tovább szállítandó, kiszállítása és beagyazása — 5100 frt — kr.

9. A vingárd-szászsebesi törvényhat. közuton 360 két köbméter éles köveces és porondhalom kiszállítása és beagyazása — 720 frt — kr.

10. 430 két köbméter tartalmu rostált kavics a felsőújvár m. herepei törvényhat. utra kiszállitva és beagyazva — — 3242 frt 90 kr.

11. Az alsómarosváradja-székási törvényhat. uton 276 két köbméter tartalmu rostálatlan kavics és köveceshalom szállítása és beagyazása 552 frt.

12. Az alsómarosváradja-alvincz-szászvárosi és az alvinczi állomáshoz vezető törv. hat. uton 340 két köbméteres rostált patak vagy bánya kavics-halom kiszállítása és beagyazása 1360 frt — kr.

13. A berve drassói törvényhat. közuton 672 két köbméter tartalmu porondhalom kiszállítása és beagyazása — — — — 1344 frt — kr.

14. A konceza-preszákai törvényhat. uton 600 két köbméter tartalmu éles homok és porondhalom kiszállítása és beagyazása 1440 frt — kr.

15. A esicsoholdvilág-ladamosi törvényhatósági közuton 200 két köbméter tartalmu éles kövecs és porond halom kiszállítása és beagyazása 400 frt — kr.

16. Az alamor-ladamosi törv. hat. közuton 330 két köbméter tartalmu éles kövecs és porondhalom kiszállítása és beagyazása 660 frt — kr.

17. A hegyeljai törv. hat. közuton 160 két köbméter tartalmu rostált patakkavics halom kiszállítása és beagyazása — — 736 frt — kr.

18. A tövis-csáklya-alsógáldi törv. hat. közuton 115 két köbméter tartalmu rostálatlan kavics-halom kiszállítása és beagyazása 230 frt — kr.

19. A gyulafehérvár-abrubbányai törv. hat. közuton 130 két köbméter tartalmu rostált patakkavics és 1225 két köbméter tartalmu törött mészkőhalom kiszállítása és beagyazása 5563 frt 90 kr.

20. Az abrubbánya-körözbányai törv. hat. uton 230 két köbméter tartalmu részben bányászott, részben összegyűjtött kemény törtkőhalom kiszállítása és beagyazása — — 828 frt — kr.

21. Az abrubbánya-vereapataki törv. hat. közuton 100 két köbméter tartalmu részben bányászott, részben összegyűjtött kemény tört kőhalom kiszállítása és beagyazása — — 360 frt — kr.

22. A Gyulafehérvár város határára fekvő törv. hat. közutakon 180 két köbméter tartalmu rostált kavics-halom kiszállítása és beagyazása 720 frt — kr.

23. A Nagy-Enyed város határára fekvő törv. hat. közutakon 210 két köbméter tartalmu rostált kavics-halom kiszállítása és beagyazása 840 frt.

Összesen 35643 frt 20 kr.

Versenyezni óhajtok fehivatnak, hogy a fentebb felsorolt fedanyag szállítások elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat fentnevezett m. kir. állam-építészeti hivatalhoz ezimezve, a tárgyalásra kitűzött nap délelőtt 10 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mivel a későbbben érkezettek, avagy sürgöny útján tett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. **Minden utvonatra külön ajánlat nyujtandó be.** A költség után számítandó 5% bánatpénzek az ajánlathoz esatolandók. **A zártajánlatok boritékán az utvonat, melyre az ajánlat tétetik tisztán kiirandó;** oly ajánlatok, melyek nem ennek megfelelően nyujtatnak be, elfogadhatni nem fognak. A szállításokra vonatkozó költségvetések és részletes feltételek alólírott m. kir. állam-építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagy Enyeden, 1893. február 20-án.

Alsófehérvármegyei m. kir. állam-építészeti hivataltól.

Tisztán kölesönös. 2-2. Résztvényesei ninesenek. Az összes nyeresemény a biztosítottak javára esik.

THE MUTUAL
new-yorki életbiztosító társaság
(alapított 1843.)
826 és fél millió frank biztosítéki alapjával
a legnagyobb pénzintézet a világon
Biztosít emberi életet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módozatok szerint.
Prospektussal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál Nagy-Enyeden
Papp János gyógyszerész.